

tillbøielig til at understøtte et muligt Forslag fra det ærede 4de Medlem for 7de Kreds (Hauerslev) om at stryge det Punkt, der er sat ind i Tillægsbevillingsloven af Folkethinget, om at eftergive den ikke ubetydelige Gjæld, som Theatret har til Sorø Akademi; thi har man først eftergivet denne Gjæld, tror jeg desværre, at det ikke vil være ret mange Aar, ja, maaffte kun et enkelt Aar, førend der stilles fornyede Krav til Statskassen om at yde endnu yderligere Bidrag til den videre Udvikling og Forøgelse af Theatrets Bygninger, saavel udvendig som indvendig. Da jeg nu stadig har ment, at denne Statsanstalt helst burde være om ikke en aldeles privat Anstalt, saa dog i det Mindste saa meget privat, at Statskassen kun fik et forholdsvis mindre betydeligt aarligt Tilskud at udrede dertil, saa maa jeg selvfølgelig paa det nuværende Standpunkt være endnu mere imod, at Statskassen skal faa at sige fuldt ud overtage denne Anstalt, som Staten hidtil dog i det Mindste for en betydeligere Del har søgt at stille paa en saaa omtrentlig privat Job. Der er ydet betydeligt Tilskud til Theatret, og desværre ere endog de Tilskud, der ere bevilgede af Representationen, bleve i en ikke ringe Grad overfredne. Jeg veed vel, at selve disse Overfridelser have fundet en vis Billigelse; dertil skal jeg i Diebliffet Intet sige; men jeg har alligevel haat mine egne Betragtninger i saa Henseende. Jeg vil imidlertid end yderligere tillade mig at præcisere, at, naar Alt, hvad der er gaaet forud, fremdeles ligger for Ens Betragtning, saa er man saa meget mere berettiget til at holde sig strengt til, hvad der er vedtaget ved Lov. Gaar man yderligere, er det min Betragtning, at man, om man end ikke paadrager sig yderligere Forpligtelser, dog udsætter sig for at blive indviklet i saadanne. Da det ærede Medlem for 4de Kreds (Jallesen) har erklæret, at der selv fra Folkethingets Side skulde være en ikke ringe Kjærlighed til Theatret, vil jeg dog sige, at, uagtet jeg ganske vist iaar nogle enkelte Gange flere, end det tidligere har været Tilfældet, har overværet det kongelige Theaters Forestillinger, saa har jeg ikke i den Grad enten fundet mig løftet, opbygget eller udviklet, eller hvad jeg iverigt skal kalde det, af, hvad der leveres, saa at jeg kan sige, at jeg yderligere end forhen har kunnet betragte Theatret som noget særligt Dannelses-, Udviklings- eller Opbyggelsesmiddel for Samfundet. Jeg indrømmer, at det kan have en vis Behagelighed, navnlig for visse Folk, at se den Flid og Thærbidighed, som jeg villig skal indrømme, at der fra Theatrets Side vises for at levere noget Kunstmæssigt. Jeg er ikke blind for, at det har sine Behageligheder, og at det, som jeg sagde, navnlig paa visse Folk kan have sin opvækkende og løftende Indflydelse, men som Opbyggelses- og Udviklingsmiddel for Samfundet i sin Helhed tror jeg dog,

at det mildest talt bliver noget Forvindende. Jeg vil derfor, uden at erklære mig for en afgjort Fjende af Theatret — det skal jeg ingenlunde gjøre — sige, at jeg tror, at den Slags Institutioner mere maa være henviste til at være private Anstalter og søge sin Støtte ikke alene hos den Kreds, ved hvis stadige Spøgning og stadige Bifald det kan glæde sig, men ogsaa navnlig hos den Del af Samfundet, som mener at kunne høste særlig Gavn og løftende, udviklende Indflydelse af det. Jeg kan saaledes ikke se Andet, end at denne Slaaen Streg over en Gjældspost, som Theatret ved Lov har paabyrdet sig, ikke er ganske berettiget, naar man ser hen til, hvad der hidtil har været antaget, og hvad man hidtil er gaaet ud fra, navnlig fra det andet Things Side. Ganske vist veed jeg, at i dette Thing er Synet for denne Sag endel anderledes, og jeg maa selvfølgelig antage, at, da Forslaget er billiget af det andet ærede Thing, saa vil det ogsaa temmelig let gaa igjennem her i Thinget. Desuagtet skal jeg udtale, at, forsaavidt det af mig før nævnte Medlem, der udtalte sig i lignende Retning, anser det for betimeligt at stille Forslag, kan jeg ikke Andet end give det Bifald. Jeg skal slutte med at sige, at, ihvorvel jeg fremdeles vil ønske det saakaldte nye Nationaltheater af Lykke og Held, vilde jeg dog ønske, at Statskassen blev saa lidt som muligt interesseret i det og saa lidt som muligt sammenknyttet med det; men det Forslag, der her er kommet frem, er for mig et yderligere Bevis paa, at det er Tanken og Hovedhensigten at knytte Nationaltheatret fuldstændig sammen med Statskassen og gjøre det paa en Maade til en Slags fuldstændig Statsinstitution. Dette har aldrig staaet for mig som heldigt, og det staaer endnu i dette Diebliff heller ikke som saadant, og jeg kan i Grunden ikke Andet end beklage, at det andet Thing har vedtaget det Forslag, som jeg betragter endog som en Anledning til, at Staten vil endnu yderligere blive interesseret i Sagen og maaffte blive forarsaget til at anvende større Bekostninger paa denne Anstalt, end det hidtil har været Tilfældet.

Hauerslev: Jeg har bedet om Ordet for at gjøre en lille Bemærkning til den høitærede Kirke- og Undervisningsminister. Jeg vil da sige, at jeg som Landsthingsmand selvfølgelig ikke kan have noget Mandat til at tale paa Folkethingets Begne; men naar den ærede Minister vilde vide at kjende Stemningen i Folkethinget ligeoverfor Theatret, saa forekommer det mig dog, at den Afstemning, der fandt Sted over det Punkt, jeg har omtalt, viser, at det blev vedtaget med meget ringe Majoritet, og hvis samtlige Medlemmer havde været tilstede, saa havde Udfaldet været et andet. Ganske vist har den ærede Minister gjort Sit til at forandre Stemningen i Folkethinget;